

Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Студентське наукове товариство
Рада молодих вчених

МАТЕРІАЛИ MATERIALS

**XX Наукової конференції студентів та молодих
вчених з міжнародною участю
«Перший крок в науку - 2023»**

**XXth Scientific students and young scientists
conference with international participation
«First step to science – 2023»**

 21 - 22.04.2023

 Вінниця, Україна
Vinnytsya, Ukraine

 snt@vnmu.edu.ua

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Студентське наукове товариство
Рада молодих вчених

МАТЕРІАЛИ

XX Наукової конференції студентів та молодих вчених з
міжнародною участю
«Перший крок в науку — 2023»

21-22 квітня 2023 року, м. Вінниця

УДК: 005.745:001"2023"

Головний редактор – в. о. ректора ЗВО, проф. В.В. Петрушенко

Заступники головного редактора – проф. О. В. Власенко, проф. Н. І. Волощук.

Відповідальні секретарі – Д.О. Пермінов, Н. М. Назарчук.

Члени редакційної колегії: О. М. Плавков, К. С. Бурдейна, В. В. Килимчук, К. О. Кошова, Н.О. Кречківська, В. П. Левківська, А. М. Ошарова, С. С. Ткачук, К. О. Парамуда, Я.О. Тісовська, С. А. Чайкун

У збірнику розміщені матеріали XX Наукової конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Перший крок в науку – 2023»

За зміст опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори

В.С. Солотовка, В.О. Шевчук
**ЛІКУВАННЯ ВАЛЬПРОАТАМИ ПАЦІЄНТІВ З БІПОЛЯРНИМ АФЕКТИВНИМ
РОЗЛАДОМ, УСКЛАДНЕНИМ АЛКОГОЛЬНОЮ ЗАЛЕЖНІСТЮ**

Кафедра психіатрії, наркології та психотерапії

Т.С. Чорна (к.мед.н., асист.)

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна

Актуальність: більше 50% пацієнтів з біполярним афективним розладом мали досвід зловживання психоактивними речовинами та алкоголем. Сучасні наукові джерела свідчать про застосування препаратів вальпроєвої кислоти для лікування пацієнтів з біполярним афективним розладом, а також для лікування пацієнтів з алкогольною залежністю. При лікуванні пацієнтів з біполярним афективним розладом важливо враховувати наявність коморбідного захворювання, а саме алкогольної залежності.

Мета: моніторинг ефективності застосування препаратів вальпроєвої кислоти для лікування пацієнтів з біполярним афективним розладом, ускладненим залежністю від алкоголю.

Матеріали та методи: огляд наукової літератури; аналіз та узагальнення профільних статей у наукових базах PubMed, Web of Science, SCOPUS.

Результати: Важливою складовою в патогенезі біполярного афективного розладу є ГАМК. ГАМК — гальмівний нейротрансмітер регуляції дофамінової та глутамінової активності. Науковці довели, що в пацієнтів, які страждають на біполярний розлад, фіксують нижчий рівень ГАМК, що, зрештою, призводить до ексайтотоксичності та апоптозу. Вальпроати впливають на глутаматергічну та ГАМК-ергічну нейротрансмісію мозку: підвищується вивільнення ГАМК, відбувається пригнічення катаболізму та зростання щільності ГАМК-рецепторів головного мозку. Етанол стимулює викид ГАМК, активуючи гальмівну систему мозку. Початок лікування біполярного розладу, ускладненого алкогольною залежністю передбачає відмову від спиртних напоїв, внаслідок чого може розвинути абстинентний синдром. При синдромі відміни алкоголю у пацієнтів з БАР переважає активність глутаматної системи над ГАМК, що може супроводжуватись епілептизацією мозку та збільшенням ризику виникнення судом. Враховуючи нейрофізіологію БАР та алкогольної залежності, є доцільним використання протисудомних препаратів. З широкого вибору антиконвульсантів, вальпроєва кислота має найбільше переваг: менша тривалість лікування, краща переносимість і мінімізація частоти судом як у пацієнтів з біполярним афективним розладом так і при лікуванні алкогольної залежності. Також суттєвим є ефективність як при первинному та повторному застосуванні препаратів вальпроєвої кислоти.

Висновки: результати огляду наукової літератури вказують на те, що вальпроати — препарати першого вибору для лікування пацієнтів із біполярним розладом, ускладненим алкогольною залежністю.

Д.В. Філатова
**ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ КАНІСТЕРАПІЇ В УКРАЇНІ
В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ.**

Кафедра психіатрії, наркології та психотерапії

Т.С. Чорна (к.мед.н.)

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Актуальність: У зв'язку з продовженням військових дій в Україні питання збільшення чисельності психічних порушень набуває все більшої актуальності. Важливим є питання

застосування різних методів лікування. Зоотерапія (анімотерапія) – є одним з методів лікування, який включає використання тварин, як засіб лікування. Каністерапія – це лікування хворих, з допомогою собак, широко застосовується, як допоміжна психотерапевтична методика, покращує контакт з пацієнтами, використовуючи зрозумілість соціальної поведінки тварин.

Мета: Можливості застосування каністерапії для лікування пацієнтів, постраждалих від війни в Україні.

Матеріали: Аналіз джерел наукової літератури (Google Academy Pub Med, Internet Web Science), статей в мережі Internet.

Результати: Найбільш доступним прикладом, який дозволяє зробити оцінку впливу військових дій на психічне здоров'я населення є війна у Сирії. За даними опитування у 2011 році, 1951 особи, у 44% виявлено важкий психічний розлад, у 27%- помірно виражені психічні розлади і всі симптоми ПТСР, і лише у 20% не було відмічено розладів. Також, близько 86,6% респондентів вказало, що війна була основною причиною їх психічного розладу, а 46% вважали що потребують психологічної допомоги. Численні постраждалі, медичні працівники в тому числі створили ситуацію ненадання психіатричної медичної допомоги у 90% випадків.

У листопаді 2022 року було оприлюднено дані, представником ВООЗ, Ярною Хабіхтом, що близько 25% населення України можуть страждати на психічні розлади та потребувати спеціалізованої допомоги через війну вже зараз. Перші позитивні результати каністерапії в Україні отримані ще у 2015 році. Лікування з допомогою собак-терапевтів як додатковий психотерапевтичний супровід отримали військові, переселенці, постраждалі та діти. Особливо є цінним, що собака може слугувати посередником між пацієнтом і психотерапевтом, що може зменшувати час на формування довірливих стосунків та в загальному скорочувати тривалість допомоги.

Провідними державами у застосуванні каністерапії є США та Канада. За 2022 рік у США налічується близько 50 000 собак-терапевтів, що вказує на широке застосування даного методу.

Висновки: За даними наукової літератури доведена ефективність каністерапії при різних психічних захворюваннях, що дозволяє сприймати каністерапію, як допоміжний метод психотерапевтичної допомоги для постраждалих від війни.

Р.Р. Фурман

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДЕКОМПРЕСІЇ СЕРЕДИННОГО НЕРВА ПРИ СИНДРОМІ КАРПАЛЬНОГО КАНАЛУ ЕНДОСКОПІЧНОЮ ТА ВІДКРИТОЮ МЕТОДИКОЮ

Кафедра нервових хвороб з курсом нейрохірургії

О.С. Лемешов (асистент кафедри)

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Актуальність: Тунельний карпальний синдром є одним з найпоширеніших нейропатій - характеризується потовщенням поперечної зв'язки зап'ястя і компресією серединного нерва (СН) в наслідок цього. Серед населення його поширеність в світі становить від 1 до 5%. Лікування даної патології проводиться консервативним та хірургічним шляхом. На сьогоднішній день з метою усунення компресії СН використовують дві методики: відкрита декомпресія карпального каналу та ендоскопічна.